

Rama IX Art Museum Foundation

R
00310

WORKS OF ART

BY

KAMCHORN

SOONPONGSRI

กัณธร - ศิลป์

โดย

กัณธร

สุนพงษ์ศรี

สุนพงษ์ศรี

Rama IX Art Museum Foundation

Rama IX Art Museum Foundation

Rama IX Art Museum Foundation

Rama IX Art Museum Foundation

RAMA IX ART MUSEUM FOUNDATION

เลขที่ 11 ถนนศรีอยุธยา แขวงสีพระยา
เขตบางนคร กรุงเทพมหานคร 10500
Tel. 235-9285-0 Fax. 235-9285

เลขประจำหนังสือ.....
วันลงทะเบียน...../...../.....
ลงท้าย.....

Text, designed and filmset by : Kamchorn Soonpongsri

Edited by : Betty Hiranrat

Printed and bound by : Peaonpim Co., Ltd

First published in 1994

Second published in 1995 by

M.Lee Publishing House

218/1 Soi Srinakorn,

Linchee Road,

Bangkok, Thailand.

ISBN. 974-89722-7-8

Rama IX Art Museum Foundation

All rights reserved. No part of the contents
of this book may be reproduced without
the written permission of the publisher.

1,000 B

สารบัญ

ใจถาม-ใจตอบ	1
เอ็ม.อี พับลิชชิงเฮ้าส์	9
บันทึกจากศิลปินถึงผู้อ่าน	11
เอกลักษณ์ที่ไม่หา	24
อาร์มภกถา	30
ระยะเวลาแรก พ.ศ. 2500 - 2510	35
ภาพผลงานระยะแรก	49
ระยะเวลาที่ 2 พ.ศ. 2511 - 2520	69
ภาพผลงานระยะที่ 2	81
ระยะเวลาที่ 3 พ.ศ. 2521 - 2530	127
ภาพผลงานระยะที่ 3	145
ระยะเวลาที่ 4 พ.ศ. 2531 - 2537	185
ภาพผลงานระยะที่ 4	192
ภาพเหตุการณ์	247
กระจกเงาสะท้อนศิลปิน	265
แนวความคิดศิลปิน	289
ประวัติศิลปิน	337

CONTENTS

HEART TO HEART	4
M.LEE PUBLISHING HOUSE	10
A NOTE FROM AN ARTIST TO THE READERS	17
AN ARTIST'S DISTINCTIVE CHARACTERISTIC	26
FORWARD	30
THE FIRST PERIOD : 1957 - 1967	35
WORKS : 1957 - 1967	49
THE SECOND PERIOD : 1968 - 1977	69
WORKS : 1968 - 1977	81
THE THIRD PERIOD : 1978 - 1987	137
WORKS : 1978 - 1987	145
THE FOURTH PERIOD : 1988 - 1994	185
WORKS : 1988 - 1994	247
ACTIVITIES	
THE ARTICLES ON THE ARTIST	265
THE ARTICLES BY THE ARTIST	289
BIOGRAPHY	337

Rama IX Art Museum Foundation

ใจถาม – ใจตอบ

หากใจของท่านถามว่าเหตุใดจึงได้สนับสนุนการจัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้ขึ้น
คำตอบจากใจของผู้สนับสนุนการจัดพิมพ์ มีดังนี้

1. อันความดีงามทั้งปวงในบ้านในเมืองมีขึ้นได้ เพราะมีบุคคลส่งเสริม
และสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้น

เมื่อมีขึ้นแล้วจะยืนยงเนืองนานสืบไปได้ เพราะมีผู้สนับสนุนรับช่วง
สืบทอดต่อไปไม่มีที่สิ้นสุด

งานศิลปะก็เป็นดังนั้น

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ได้ทรงส่ง
เสริมงานศิลปะ พระมหากุณาธิคุณนั้นเป็นที่มาแห่งการได้ศาสตราจารย์ ศิลป์
 พีระศรี มาเป็นกำลังสำคัญก่อให้เกิดมหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งเป็นสถานในการ
ศึกษาสำคัญของชาติ

จากนั้น จึงได้มีบรรดาศิลปินผู้ประกอบกิจการทางศิลปะ เป็น
การสนับสนุนสืบทอดต่อมา รองศาสตราจารย์ กำจร สุนพงษ์ศรี เป็นผู้หนึ่ง ที่
สืบต่องานศิลปะและสร้างสรรค์ขยายวงศิลปะให้กว้างขวางขึ้น ท่านมี
หัวใจที่มุ่งมั่นที่จะสร้างสรรค์และเผยแพร่งานศิลปะให้เป็นที่รับรู้โดยคนทั่วไป
แก่ศิษย์โดยตรงที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และแก่ผู้สนใจศึกษาทั่วไป

หนังสือเล่มนี้ เป็นหนังสือที่เกิดจากความสำนึกในพระมหากุณา
ธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมหาวชิราวุธยิราชเจ้า พระบาทสมเด็จพระ
มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระมหาธีรราชเจ้าของชาวไทย เป็นปฐม

และเป็นการแสดงความรำลึกด้วยความเคารพคารวะต่อความดี
อันจักไม่มีวันลบเลือนดับสูญของศาสตราจารย์ ศิลป์ พีระศรี

สำหรับรองศาสตราจารย์ กำจร สุนพงษ์ศรี ผู้อุทิศตนเป็น “ครู”
แก่บรรดาศิษย์ผู้รักการวาดภาพ และซัดเกล้าจนเป็นจิตรกรสมัครเล่น
กระทั่งเกิดเป็นชมรมเล็ก ๆ ขึ้น มีผลงานแสดงนิทรรศการต่อสาธารณชน และ
สามารถใช้ผลงานบำเพ็ญสาธารณประโยชน์และสาธารณกุศลได้นั้น ขอถือเป็น
“ผู้แทน” การบำเพ็ญดี ที่มีผลโดยตรงมาถึงผู้สนับสนุนการจัดพิมพ์ด้วยผู้หนึ่ง
จึงกล่าวได้สนิทใจว่า หนังสือนี้เป็นหนังสือบูชาคุณความดี

2. ภาพวาดสีน้ำมันทั้งหมดในหนังสือนี้ เป็นผลงานของบุคคลเพียง
หนึ่งคนในช่วงเวลาคาบเกี่ยวกัน 40 ปี ย่อมเป็นบันทึกประวัติศาสตร์ส่วน
หนึ่งในรูปแบบของงานจิตรกรรมสมัยใหม่และบทความประกอบ เป็นผลงานที่

แสดงว่าบ้านเมืองเรามีการส่งเสริมศิลปะอย่างเป็นทางการเป็นงาน จึงได้มีบุคลากรของชาติผลิตงานศิลปะ ออกสู่สาธารณชนสม่ำเสมอ และผลผลิตนั้นยังแสดงถึงความสัมพันธ์ของกาลเวลา เหตุการณ์และแนวคิดที่ประสมประสานอยู่ในโลกส่วนตัว ในชีวิตจิตใจ ของบุคคลผู้เป็นศิลปินนั้น รวมตลอดถึงภูมิภาวะทางจิตที่เหตุการณ์เข้ามากระทบแต่ละช่วงชีวิต เกิดเป็นประสบการณ์ที่กระตุ้นเร้าให้การสร้างผลงานมีความงดงาม และลึกซึ้งยิ่งขึ้น

ความจริง ความจริงใจ และความปรียาที่บันทึกเป็นภาพวาดไว้นี้ เป็นการให้ข้อมูลสูงค่าและงดงาม มีทั้ง “สาร” และ “สำน” ที่สามารถถือเป็นตำราของชีวิตได้อีกทางหนึ่งด้วย

สังคมไทยได้ประสบเหตุการณ์ที่สอนใจเราทุกคน ถึงเรื่องราวที่โลกเรียนรู้มาก่อนแล้ว คือ หากผู้อยู่ในวัยฉกรรจ์ไม่คิดค้น หากความเปลี่ยนแปลงที่แปลกใหม่ไปกว่าเดิม เขาจะได้อะไรเป็นประโยชน์ แต่เมื่อเป็นผู้สูงวัยหากไม่คิดเชิงอนุรักษ์ เขาก็จะกลายเป็นคนที่ไร้ใจ

หนังสือเล่มนี้เป็นความพยายามที่จะแสดงความไม่ไร้ใจ เพื่อรวบรวมและอนุรักษ์ผลงานของคนไทยคนหนึ่งไว้คงไว้เป็นเครื่องหมายแห่งความเจริญทางวัฒนธรรม ซึ่งจะเป็นที่ตำรา และเป็นประจักษ์พยานนิทรรศการเล็ก ๆ ที่มีความยิ่งใหญ่เกินกว่าจะแสดงในหอศิลป์แห่งชาติ

3. ภาพวาดสีน้ำมันที่มีชื่อเสียงอีก ส่วนเป็นภาพที่แสดงออกซึ่งเมตตาทัศน์ กระบวนแบบ และกลวิธีที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของศิลปินผู้วาด อีกทั้งโลกของงานศิลปะ ยอมรับว่าเป็นต้นฉบับแบบ

ภาพวาดสีน้ำมันของรองศาสตราจารย์ กำจร สุนพงษ์ศรี มีความเป็นต้นฉบับแบบที่คนไทยควรภาคภูมิใจ และโลกก็ควรจะได้รับรู้ในพรพิเศษของคนไทยคนหนึ่ง ซึ่งแสดงให้เห็นประจักษ์โดยผลงานเป็นเวลานับนานมาแล้ว มีความมั่นคงและชัดเจนต่อรูปแบบเฉพาะของตน นั่นก็คือ การใช้เส้นสร้างมิติและสื่อสารเชิงปรัชญา เป็นอาหารตาและอาหารปัญญา ถึงผู้ได้ชมผลงานให้คิดถึงโยงใยความสัมพันธ์ พันธะที่ผูกมัดรัดตรึง ความผูกพันที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ ความเนื่องถึงของกฎที่เป็นกรอบบีบไว้ให้อยู่ในวงจำกัด ตลอดไปถึงความเชื่อมโยงของเหตุและผล ความคิดและการกระทำ เหมือนภาพพุดกับผู้น้อมอยู่เนื่อง ๆ ถึงปรัชญานี้ การแสวงหาความหลุดพ้น จากความรัดตรึงทั้งหลาย เป็นการแสวงหาสูงสุดของชีวิตแต่ละชีวิต ที่กว่าจะสามารถหลุดออกสู่อิสรภาพอันสุขสันต์ได้นั้น เป็นเรื่องเฉพาะตัวที่ต้องเข้มแข็ง กล้าหาญ และพยายาม ดูจรวทที่บินฝ่าไปเบื้องหน้า ฝ่าไปในท้องฟ้ากว้างไกลไพศาลสุดสายตา